

Dosarul nr. 3ra-667/22
2-20108137-01-3ra-06072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, Gh. Mîra)

ÎNCHEIERE

24 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Oleg Ciubotaru, reprezentat de avocatul Sergiu Covali,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Ciubotaru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în serviciu în legătură cu reangajarea în serviciu,

împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 1 septembrie 2020, Oleg Ciubotaru a depus împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în serviciu în legătură cu reangajarea în serviciu.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, a activat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în perioada 1 octombrie 1994 până la 6 martie 2015, ziua demisionării conform art. 47, alin. (1), lit. c) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, odată cu acumularea vechimii în muncă, de 22 ani și 04 luni, ce permite dreptul la pensie.

Începând cu 7 martie 2015, de către Ministerul Afacerilor Interne i-a fost stabilită pensia pentru vechimea în muncă în mărime de 50% din salariu.

La 28 mai 2015, s-a reangajat în cadrul Inspectoratului General al Poliției și la 4 martie 2020 a demisionat în temeiul art. 38, alin. (1), lit. c) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, raportul de muncă fiind încetat la 4 martie 2020 în baza ordinului nr. 15ef. din 2 martie 2020 al șefului Inspectoratului de Management Operațional al Ministerului Afacerilor Interne.

A menționat că, în perioada 28 mai 2015 - 4 martie 2020 a beneficiat de recompense, plăți, sporuri și suplimente, potrivit certificatelor nr. 2 din 13 martie 2020 al Inspectoratului de Management Operațional al Ministerului Afacerilor Interne și nr. 81 din 17 martie 2020 al Inspectoratului General al Poliției.

La 3 iunie 2020, s-a adresat cu cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând recalcularea pensiei stabilită pentru vechimea în serviciu în legătură cu reangajarea în funcție publică cu statut special după stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, respectiv modificarea drepturilor salariale pe perioada beneficierii de pensie și realizării activității de muncă, precum și modificării cuantumului pensiei în legătură cu majorarea vechimii în muncă.

Prin decizia nr. 94/2020/47809 din 8 iulie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, i s-a comunicat că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberarea din serviciu, cu dreptul de a fi recalculată în baza art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993.

Drept argument pentru respingerea cererii, în decizie au fost invocate prevederile art. 2, alin. (1) din Legea vizată, care prevede că militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu, respectiv, în interpretarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, dreptul la pensie apare o singură dată.

Nefiind de acord cu decizia nominalizată a înaintat, la 20 iulie 2020, cerere prealabilă în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Prin răspunsul nr. C-1561/20 din 3 august 2020 al Casei Naționale de Asigurări Sociale, s-a comunicat, că potrivit art. 61, alin. 2) din Legea 1544/1993, recalcularea pensiilor stabilite anterior persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract, sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculat după trecerea lor în rezervă sau în retragere, respectiv, pensiile stabilite în legătură cu confirmarea vechimii în muncă ce dă drept la pensie, după angajarea ulterioară nu se recalculază.

Reclamantul a specificat că, potrivit deciziei contestate, reiese că cererea a fost respinsă din considerentul că legea nu prevede posibilitatea stabilirii repetate a pensiei după o eventuală reangajare în serviciu.

Argumentul autorității publice este unul arbitrar, deoarece prin cererea menționată a solicitat recalcularea, dar nu stabilirea acesteia în mod repetat. Or, Casa Națională de Asigurări Sociale a denaturat prevederile art. 2 și art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993, procedee arbitrare care au afectat însăși esența dreptului la un proces echitabil.

În opinia reclamantului, reangajarea lui în cadrul organelor afacerilor interne după stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, respectiv modificarea drepturilor sale salariale pentru perioada beneficierii de pensie și realizării activității de muncă, s-au soldat cu acumularea vechimii în muncă existentă la data pensionării de peste 27 ani,

astfel încât aceasta să corespundă termenului stabilit de art. 13, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, iar conform art. 14, lit. a) din Legea citată a obținut dreptul la pensie în cuantum de 56% din soldă, ceea ce acordă dreptul la recalcularea pensiei conform normei art. 61 alin. (2) din Legea nr. 1544/1993.

A remarcat că, potrivit art. 44 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, pensia pentru militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și pentru familiile lor se calculează din solda acestora, constituită din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Reclamantul a subliniat că reangajarea lui în cadrul organelor afacerilor interne după stabilirea pensiei pentru vechime în muncă a permis modificarea drepturilor salariale odată cu prestarea muncii, precum și a acumulat o vechime în muncă, existentă la data pensionării, de 4 ani, 9 luni și 4 zile, iar o vechime totală în muncă de 27 ani 1 lună 6 zile, ceea ce în condițiile art. 14, lit. a) din Legea 1544/1993 oferă dreptul la un cuantum al pensiei de 56% din soldă, deoarece vechimea în muncă corespunde termenului stabilit de art. 13, lit. a) din Legea nr. 1544/1993, ceea ce comportă dreptul la recalcularea pensiei.

Or, potrivit cererii prealabile adresate Casei Naționale de Asigurări Sociale, au fost prezentate date ce confirmă vechimea în muncă și cuantumul drepturilor salariale încasate, fapt ce îi oferă dreptul, odată cu demisionarea repetată din funcție, de a pretinde la majorarea cuantumului pensiei de 56% din soldă și, respectiv, recalcularea acesteia.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei nr. 94/2020/47809 din 8 iulie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica și deciziei nr. C-1561/20 din 3 august 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale și obligarea emiterii de către Casa Națională de Asigurări Sociale a actului administrativ individual favorabil, cu recalcularea pensiei stabilite pentru vechimea în serviciu în legătură cu reangajarea reclamantului Oleg Ciubotaru la 28 mai 2015 și apariția circumstanțelor de modificare a mărimii pensiei, după stabilirea pensiei pentru vechime în muncă.

Prin hotărârea din 11 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 81-87).

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 5 aprilie 2021, Oleg Ciubotaru a depus apel, care ulterior, la 19 mai 2021, a fost completat cu motivare, împotriva hotărârii din 11 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 78-80, 94-100).

Prin decizia din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Oleg Ciubotaru și s-a menținut hotărârea din 11 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 138, 139-149).

Fiind investită cu judecarea apelului, Curtea de Apel Chișinău a notat că Oleg Ciubotaru nu întrunește niciunul din temeiurile/condițiile prevăzute de art. 61 alin. (1) și (2) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993. Or, art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu prevede în niciun fel faptul că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la recalcularea pensiei în cazul în care au fost reîncadrați în funcție și au mai obținut o oarecare vechime în muncă. Eliberarea apelantului din serviciu, cu ulterioara reangajare în funcție și achitarea salariului, nu se încadrează nici în prevederile art. 61 alin.(2) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, or, dreptul la pensie apare o singură dată.

Instanța de apel a considerat întemeiate argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că situația lui Oleg Ciubotaru nu este incidentală art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, deoarece această Lege nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după reangajare. Situația lui Oleg Ciubotaru nu cade nici sub incidența art. 13, art. 14 din Legea 1544/1993, deoarece Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după restabilirea la serviciu în serviciul militar, or, din sensul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu se deduce că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei pentru vechime în muncă, în cazul în care au fost reangajați și au mai obținut o oarecare vechime în muncă, în caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar avea, teoretic, dreptul la nenumărate stabiliri sau repetate majorări ale pensiei.

La 25 februarie 2022, Oleg Ciubotaru, reprezentat de avocatul Sergiu Covali, a depus cerere de recurs, care ulterior, la 27 iunie 2022, a fost completată cu motivare împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actelor judecătorești ale instanțelor ierarhic inferioare, cu emiterea unei decizii de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d.153, 158-163).

În motivarea acțiunii recurentul a invocat că cererea de chemare în judecată a fost examinată superficial și au fost interpretate și aplicate eronat atât normele de drept enunțate în acțiune, cât și normele invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale pentru argumentarea deciziilor

Recurentul a menționat că atât intimata, cât și instanța de apel au interpretat eronat prevederile art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, prin invocarea că recalcularea pensiei se face doar în baza actelor existente de până la stabilirea pensiei, ori, această normă nu degajează o astfel de ipoteză, ci dimpotrivă indică că „recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate în momentul recalculării în

organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.”.

Prin urmare, a susținut că până în prezent legea a fost interpretată în sensul direct al ei, în vederea recalculării pensiilor după reangajarea în serviciu, însă acum este inadmisibil faptul interpretării diferite al legii în mod abuziv defavorabil salariatului/pensionarului, doar din cauza că s-a schimbat instituția abilitată în vederea achitării pensiilor.

A subliniat că din normele art. 61 alin. (2) din Legea nr. 1544/1993 nu rezultă că recalcularea pensiei se efectuează doar pensionarilor cărora li s-a prelungit raporturile de muncă, ori, această prevedere nu stabilește cercul de persoane cărora li se recalculează pensia, doar se indică momentul în care se efectuează recalculul pensiei pentru o anumită categorie de pensionari.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 februarie 2022, însă date privind notificarea dispozitivului acesteia lipsesc. Decizia motivată din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată lui Oleg Ciubotaru, la 8 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul poștal (f.d. 155).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 11 iulie 2022, prin oficiul poștal, în adresa intimă a fost expediată copia recursului depus de Oleg Ciubotaru, reprezentat de avocatul Sergiu Covali, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința din 5 august 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că pretențiile înaintate prin cererea de recurs sunt pur declarative, contradictorii și lipsite de orice argumentări legale, iar decizia din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău este legală și întemeiată. În consecință, intimata a solicitat ca cererea de recurs depusă de Oleg Ciubotaru, reprezentat de avocatul Sergiu Covali, să fie respinsă ca neîntemeiată.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul

se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevalidativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și

de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Oleg Ciubotaru, reprezentat de avocatul Sergiu Covali.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Oleg Ciubotaru, reprezentat de avocatul Sergiu Covali, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu